

DÜNYA İLE AHİRET DENGESİ

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü seyyidin evveline vel ahirin seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teala aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyy salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

Selâmün alâ men ittebe'al-hüdâ. Emmâ ba'du, fe-innî ed'ûke bi diâyetil İslâm. Eslim teslem, yütikellâhu ecreke merreteyn. Fe in tevelleyte fe inne aleyke ismel erîsiyyîn. Yâ ehlel-kitâb, teâlev ilâ kelimetin sevâin bey-nenâ ve beyneküm: ellâ na'bude illallâh, ve lâ nuşrike bihî şey'en, ve lâ yettehize ba'dunâ ba'dan erbâben min dûnillâh. Fe in tevellev fe

*kûlû'shedû bi ennâ müslimûn. Sadaka
Resûlullâh fîmâ kâl, ev kemâ kâl*

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bu mescitte çarşamba günleri ikindiden sonra *Tenbihü'l-Gafilin* kitabını okuyor idik geçen sene. Fakat o zaman zamanımız, derslerimiz müsait iken bu sene ikindi vaktinde burada çarşamba günü konuşmak imkanı elimizden çıktı. Çarşamba günleri olmayınca bir tatil zamanı olan cumartesi günü, ikindi vaktinde burada konuşmaya karar verdik. Bundan sonra inşaallah cumartesi günleri ikindi vaktinde bu mescitte, bu sevimli sıcak ibadethanede, elimizde imkan olduğu müddetçe, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimizin hadîs-i şeriflerinden, dinimizin hakikatlerinden bir miktarını size bildiğimiz kadar anlatmaya çalışacağız.

Bir sahabi var, Peygamber Efendimiz'in lehinde şiirler de yazmış, Hassân b. Sâbit.

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي وَلَكِنْ مَدَحْتُ

مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

*Ve mâ medehtü Muhammeden bi mekâletî
ve lâkin medehtü mekâletî bi Muhammedin.*

Demiş şiirinin birisinde.

Ben diyor sözlerimle, şiirlerimle, methiyelerimle Hz. Peygamber'i övmek ne haddime. Onu övmüyorum.

Sözlerimle Hz. Muhammed'i övmüyorum. Hz. Muhammed'in zikriyle sözlerimi şerefendiriyorum diyor. Bizim de zamanımızı Resûlullah Efendimiz'in hadîsleriyle şereflendirmek işimiz. Yani Peygamber Efendimiz'in mübarek hadîslerini okuduğumuz zaman dünya ahiretin hayırlarının kapıları açılıyor, rahmet iniyor. İlim yolunda çalışmış oluyoruz diye Peygamber Efendimizin sözlerine rağbeten burada toplanmayı kararlaştırmış bulunuyoruz. Allah Teâlâ Hazretleri evvela Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e selam ve hürmetlerimizi, tahiyyatımızı ihsan eylesin. Herkesten önce O'nun ruh-u pâki için, sonra O'nun ailenin ashâbının ruhları için, sonra, bu kitabın içindeki hadîs-i şeriflerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan âlimlerin, ravilerin ruhları için, eserin müellifi Gümüşhaneli hocamızın ruhu için, kendi hocamız Mehmed Zâhid-î Bursevî hazretlerinin ruhu için, uzaktan yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şuraya toplanmış olan siz kardeşlerimizin, ahirete göçmüş olan bütün

yakınlarının, sevdiklerinin ruhları için, Biz hayatta olan müslümanların da sıhhat, afiyet ve saadet, selamet üzere yaşamamız için, Ümmet-i Muhammed'in sıhhat ve selameti için bir Fâtîha, üç İhlâs-ı şerîf okuyalım. Ondan sonra hadîs-i şeriflerin okunmasına, izahına geçelim.

Buyurun.

Enes İbn Mâlik *radiyallahu anh* Peygamber Efendimiz'den naklettiğine göre, bir keresinde Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* Hazretleri buyurmuşlar ki:

a. Mahşer Günü Ve Affedilecek Kullar

إِذَا بَعَثَ اللَّهُ الْخَلَائِقَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ مِنْ
تَحْتِ الْعَرْشِ ثَلَاثَةَ أَصْوَاتٍ: يَا مَعْشَرَ الْمُوَحِّدِينَ
إِنَّ اللَّهَ قَدْ عَفَا عَنْكُمْ فليَعْفُ بَعْضُكُمْ عَنْ بَعْضٍ

İzâ beasellâhü'l-helâika yevme'l-kiyâmeti, nâdâ münâdin min tehti'l-arşı selâsete esvâtin: Yâ me'şera'l-müvehhidîne, inne'llâhe kad afâ anküm, fe'l-ye'fü be'düküm an be'din.

Buyurmuş.

Manası şu, Allah Teâlâ Hazretleri mahlukatı kıyamet gününde ba's ettiği zaman, bâ's etmek ne demek?

Vel bâ'su ba'del mevt.

Allah Teâlâ Hazretleri insanları öldükten sonra tekrar diriltecek.

Nasıl diriltecek?

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

Ve hüve bi külli halkin 'alîm. (Yâsîn Suresi 79. Ayet)

Her çeşit yaratmaya kadir olan, her türlü gücün, kudretin, sanatın sahibi olan, her türlü ilme vakıf olan Allah Teâlâ Hazretleri insanları yeniden diriltecek.

Mahşer yerinde toplayacak.

Onların bu dünyada yaptıklarının hesabını soracak.

Amel defterlerini inceleyecek.

Aralarındaki ihtilafların hakkında hükmedecek, bir büyük mahkeme-i kübra olacak ki, Fâtiha suresinde *mâliki yevmiddin* diye anıyoruz. Ceza gününün, mükâfat gününün, karşılık verme zamanının sahibi olan Allah Teâlâ Hazretleri diye. Bu dünyada yaptıklarının karşılığını herkes görecek. Hayır ve şer, neyse karşılığını görecek. Kâfirlerden birisi eline eski bir kemiği almış, çürümüş bir kemiği, gelmiş ufalayarak böyle yerlere tozlarını ufalayarak

kemiğın, Allah böyle bu toz haline, toprak haline, kum haline gelmiş kemiği de mi diriltecek? Diye kâfirhane sormuş. Kâfir ya, inkarcı ya.

Allah Teâlâ Hazretleri de buyuruyor ki:

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ

Kul yuhyîhe'llezî enşeehâ evvele merra.

(Yâsîn Suresi 79. Ayet)

De ki Resûlüm!

O kâfire, o inkarcıya de ki, onu daha evvel inşa etmiş, yaratmış olan Allah Teâlâ Hazretleri tekrar diriltecek. Ne kadar ince mana var. O kemik nereden var oldu? O kemiğın hücreleri, o kemiğın canlılığı, o kemik nasıl teşekkül etti?

Allah yarattı.

O gücü, kudreti Allah Teâlâ Hazretleri gösterdi, var etti. Allah Teâlâ Hazretleri onu yaratmaya kadir olur da tekrar diriltmeye kadir olmaz mı?

Her şeye kadir. Her türlü sanatın sahibi. İnsan çevresine baktığı zaman ilmi nispetinde hayretler içinde kalıyor. Hayranlıklar içinde kalıyor. İlmi ne kadar çoksa kainattaki intizama, güzelliğe hayranlığı o kadar artıyor.

Allah Allah, Sübhanallah. Ne sanat, ne incelik, ne mühendislik, ne doktorluk, ne fizikçilik, ne kimyacılık diye her dilden, her sanattan, her hünerden anlayan insan hünerin güzelliğini görüyor yani. İnsanlar tayyare yapıyorlar, kuşları taklit ediyorlar. Şekil verecekleri zaman kuşların şekline bakıyorlar, kuşun şekli nasıl diye. Gemi yapıyorlar, balığın şeklinden faydalanıyorlar. Ancak taklit etmek suretiyle onu yapabiliyorlar. Şu Allah Teâlâ Hazretleri'nin kudretinin bir nişanesi insanı susturmaya yetmez mi ki, bir tek hücreden şu konuşan, düşünen, çeşitli hünerleri meydana getiren insanoğlunu bu hale getirdi. Her şey kadir hasılı, her türlü yaratmayı bilir.

Ve hüve bi külli halkin 'alîm.

Allah Teâlâ her çeşit yaratmaya kadirdir diyor.

Burada bir incelik derhal gözümüzün önüne seriliyor ki, yaratmanın da çeşitleri var.

Ve hüve bi külli halkin 'alîm.

Her çeşit hilkate, yaratmaya kadir Allah Teâlâ Hazretleri. Sen bir çeşidini gördün, başka bir takım çeşitlerini etrafında gördün ama, sadece gördüklerinden ibaret mi Allah'ın sanatı? Senin görmediğin, bilmediğin daha nice

şekilleri var. Her çeşit yaratmaya kadir. Hasılı Allah Teâlâ Hazretleri insanları bir gün bahsedecek, bir gün insanları tekrar diriltip huzuruna çekecek, bir yerde toplayacak, hesap soracak onlardan. Böyle insanları toplayıp, mahlukatı kıyamet gününde bir araya getirdiği zaman diyor Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerifinde,

إِذَا بَعَثَ اللَّهُ الْخَلَائِقَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ مِنْ
تَحْتِ الْعَرْشِ ثَلَاثَةَ أَصْوَاتٍ: يَا مَعْشَرَ الْمُوَحِّدِينَ،
إِنَّ اللَّهَ عَفَا عَنْكُمْ فَلَيعْفُ بَعْضُكُمْ عَنْ بَعْضٍ

Nâdâ münâdin min tehti'l-arşi. Arş-1 â'la'nın altından bir nidâcı münadi nidâ eyleyecek, seslenecek birisi. Arş-1 â'lanın altından seslenecek.

Selâsete esvâtin. Üç ses ile yani üç defa veyahut üç çeşit, üç türlü ses ile seslenecek.

Ne diyecek?

Yâ ma'sera'l-müvehhidîne. Ey Allah'ın müvahhid kulları! Ey Allah'ı bir bilen, Allah'ın varlığına, birliğine inanmış olan kullar!

İnna'llâhe kad afâ anküm. Müjdeler olsun, Allah sizi affeyledi diyecek.

Kur'an-ı Kerîm'de Allah Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

Bismillâhirrahmânirrahîm.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ
لِمَنْ يَشَاءُ

İnna'llâhe lâ yağfiru en yüşrake bihî ve yağfiru mâ dûne zâlike limen yeşâ. (Nisâ Suresi 116. Ayet)

Allah Teâlâ Hazretleri, dilediği kulların günahlarının hepsini bağışlar. Dilediğini. Affına müstehak olanı, lütfettiğini, istediğini bağışlar, günahlarını affeder. Affetmeyeceği bir günahı olduğunu bildiriyor bu âyet-i kerîmede.

İnne'llâhe lâ yağfiru en yüşrake bihî ve yağfiru mâ dûne zâlike limen yeşâ

Kendisine şirk koşulursa affetmiyor. Allah'ı doğru bileceksin. Ne yapıp yapıp Allah'ı doğru bileceksin. Bir bileceksin. Kur'an-ı Kerîm'de, hadîs-i şerîf'te bildirilen sıfatlarıyla bileceksin. Eğri büğrü düşünmeyeceksin, yalan yanlış düşünmeyeceksin. Kudretinde, sıfatında eksiklik, noksanlık, tevehhüm etmeyeceksin. Allah Teâlâ Hazretlerini nasıl bilmek gerekiyorsa öyle bileceksin. Bilmezsen yandın. Allah'ı bir

bileceksin. Bir bildiği zaman bak Allah Teâlâ Hazretleri kıyamet gününde, seslendirecek meleklerine, çağırtacak, bağırtacak, nida ettirecek ki, Ey Allah'ı birleyenler, muvahhitler zümresi, Allah sizi affetti diye. Bir büyük ferahlık, bir büyük müjde olacak.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

Fe'l-ya'fü ba'duküm an ba'din. Böyle diyecek de arkasından da diyecek ki siz de birbirinizi affedin. Allah sizi affetti. Cehennemde layıktınız, hatalarınız çoktu, suçlar işlediniz, tembellikler yaptınız, gafletlere düştünüz, hatta günahlara battınız, yüzünüz kara oldu, eliniz kara oldu. Ama madem ki Allah'ı bir bildiniz, Allah'ın birliğini ikrar ettiniz, yanlış bir itikada saplanmadınız, madem ki Allah'ı doğru tanıdınız, o halde Allah sizi affetti. O halde siz de birbirinizi affedin. Madem bak Allah'ın affından seviniyorsunuz, birbirinizi de affedin diye Allah seslenecek. Şimdi bu ikinci kısım, ya o meleğin sözünün devamıdır, Ey muvahhidler zümresi! Allah sizi affetti, siz de birbirinizi affedin diye.

Veyahut da Resûlullah Efendimiz'in bize tavsiyesidir ki:

Ey muvahhidler!

Allah bak sizi ehl-i tevhidden olduğunuz için affedecek, etmeyin, eylemeyin, siz de bu dünyada affedici olun. Allah affedicidir. Bak Allah'ın affından nasıl memnun, mesrur oluyorsanız, siz de birbirinizi affedin manasına da olabilir. Bir başka hadîs-i şerifte anlatmış ki, bir kulun hesabı görülecek kıyamet gününde. Ama çok böyle bir uç noktada, kritik durumda azıcık bir sevabı var. Eğer o sevabı elinde kalsa cennete gidecek ama, hak sahibi birisi gelecek, Yâ Rabbi! Bu bana şu haksızlığı yapmıştı, benim bunda hakkım var, dilerim hakkımı diyecek. Öyle dileyince eh! Hak sahibine hakkı verilecek. Bunun elindeki küçük cüzi imkanı da elinden çıkınca cehenneme layık olacak. Cehenneme sevk edilecek. Hadi bunu cehenneme götürün, bu da cennete gitsin diye Allah Teâlâ Hazretleri bu ikisi arasında hükmedince o cennete gidecek şahıs cennete baktığı zaman orada çok güzel köşkler görecek. Hayran kalacak. Aman Yâ Rabbi! Ne kadar güzel köşkler.

Yâ Rabbi bu köşkler kimin?

Bu köşkler kimin Yâ Rabbi!? diye soracak.

Allah Teâlâ hazretleri de diyecek ki:

Bunlar;

وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

Vel'âfîne 'ani'n-nâs. (Âl-i İmrân Suresi 134. Ayet)

İnsanları affedenlere bahşedilmiş köşklerdir. Affetmek sıfatına sahip müminlere verilen köşkler bunlar.

O zaman diyecek ki Yâ Rabbi!

Ben de kardeşimi affetsem acaba bana da bu köşklere var mı?

Evet Ey Kulum!

Sen de affedici olursan sana da bu affedicilere verdiğimiz köşklere veririz. Onun üzerine o şahıs o kardeşini affedecek. Affettiği kardeşi elindeki imkana tekrar kavuştuğu için cehenneme gitmekten kurtulacak, el ele tutuşup cennete beraber girecekler.

b. Affedici Olmak

Hadîs-i şerifte bu anlatılmış da Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

Ey Müslümanlar!

Bak Allah Teâlâ Hazretleri iki Müslümanın arasını bulmak için neler yapıyor, siz de birbirinizin arasını bulmaya gayret edin, öyle hareket edin buyurmuş. Hasılı, affedici olmak güzel bir şeydir. Malum insanlar hatasız

olmuyor. Ne kadar uğraşsa, didinse insan bir yerden bir hata yapıyor. Ben şahsen kendi üzerimde dikkat ediyorum. Hata yapmamaya çok dikkat ettiğim günlerde daha fazla hata yapıyorum. Beceremiyor insan yani, güzel kulluğu, güzel ibadet etmeyi beceremiyor. Böyle hatalı hatalı yapıyoruz. Affedici olacağız. Kusurları bağışlayıcı, affedici olmamız lazım. Büyüklerden bir tanesi buyurmuş ki, bir kardeşin sana karşı bir kusur işlerse ona 72 tane özür bul. Kendin, aklından uydur yani. Herhalde şu sebepten şöyle yapmıştır, herhalde şöyle bir mazereti vardır, herhalde bu işin aslı şöyledir diye bir iyi niyete yorarak 70 tane, 72 tane mazeret uydur. Hâlâ içinde ona karşı bir kırgınlık varsa, o zaman kendini ayıpla ki, 70 mazerete rağmen hala kardeşini affetmiyorsun, ne kadar inatçı insansın diye kendini ayıpla diyor. Çok hoşuma gider bu söz.

Yani böyle bir düşünceyle hareket edersek, kardeşlerimizi affetmek için çeşit çeşit böyle zihnimizde sebepler uydurur da öyle düşünersek, o zaman cemiyetimiz sıhhatli bir cemiyet olur. Cemiyetimiz muhabbetli olur. İnsanlar birbirleriyle hoş geçince, birbirleriyle

muhabetli olunca, eh her türlü hayırlara nail olur insan.

Bak müslümanların bu devirde çektiği büyük ölçüde, birbirleriyle geçimsizliklerinden. İran, Irak'la geçinemiyor. Ürdün bilmem neyle geçinemiyor. Suudi Arabistan falancayla geçinemiyor. Mısır, Libya ile geçinemiyor. Dikkat edilirse hep ihtilaf, hep geçimsizlik. Halbuki öyle ayrı ayrı olunca da düşman onları teker teker yakalayıp hepsinin hakkından geliyor. Pişman ediyor yani ayrılıktan çok zararlar doğuyor. Allah Teâlâ Hazretleri bizi affedici bir haleti ruhiyeye sahip eylesin. Kusur olabilir. Kusurlara karşı deniz gibi engin, böyle vakur, affedici olalım inşaallah.

c. Gece İbadet Etmenin Fazileti

إِذَا بَقِيَ ثُلُثُ اللَّيْلِ يَنْزِلُ اللَّهُ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا
فَيَقُولُ: مَنْ ذَا الَّذِي يَدْعُونِي أَسْتَجِيبُ لَهُ؟ مَنْ ذَا
الَّذِي يَسْتَغْفِرُنِي أَغْفِرُ لَهُ؟ مَنْ ذَا الَّذِي يَسْتَكَشِفُ
الضُّرَّ أَكْشِفُهُ؟ مَنْ ذَا الَّذِي يَسْتَرْزِقُ أَرْزُقُهُ؟ حَتَّى
يَنْفَجِرَ الْفَجْرُ

*İzâ bekiye sülüsü'l-leyli yenzilüllâhü ile's-
semâi'd-dünyâ: Men ze'llezî yed'ûnî estecîbü
lehû? Men ze'llezî yesteğfirunî eğfiru lehû?
Men ze'llezî yestekşifü'd-durra ekşifühû? Men
ze'llezî yesterziku erzükuhû? Hattâ yenfe-
cira'l-fecru.*

Ebû Hüreyre *radiyallahu anh'tan* rivayet edilmiş bu ikinci hadîs-i şerif. Peygamber Efendimiz gecenin seher vaktinin halini anlatıyor. Gecenin üçte biri kalınca, Allah Teâlâ Hazretleri en yakın semaya rahmetiyle nüzul eder.

Ve der ki: Kimdir bana dua eden ki, onun duasını kabul edeyim. Şimdi burada izah edelim.

Gece ne zaman başlar?

Gece akşam ezanıyla başlar. Güneş batar batmaz gecenin başlangıcı oluyor. Akşam ezanıyla yeni bir günün gecesi başlıyor.

Ne zamana kadar devam eder gece?

Sabahın vakti gelinceye kadar.

Sabahın vakti ne zaman girer?

İmsak kesildikten sonra. Demek ki gece dediğimiz şey akşam namazıyla imsak arasıymış. Bizim takvimlerimizde akşam ile imsak arası gecedir. İmsaktan sonra doğuya doğru bakarsa insan gökyüzünün maviliği, yani karanlıklığı gitmeye başlar, oradan ışık görünmeye başlar. Ondan önce görünmez, imsaktan sonra görünmeye başlar. Gittikçe aydınlanır, aydınlanır, artık insan önünü, yolunu görmeye başlar yani. Sabahın vakti girdi. O fecir attığı zaman, yani doğu tarafında aydınlık başladığı zaman artık insan yemek yiyemez oruç tutacaksa. Oruç tutma zamanı girmiştir. Sabah namazı kılacaksa kılabilir. Sabah namazı kılma zamanı gelmiştir. Şimdi geceyi yani akşam ile sahur arasını 3'e ayırırsak, 3'te 2'si geçtikten sonra geriye 3'te 1'i kaldığı zaman bugünkü saatlerle söylemek gerekirse bugün akşam kaçta oluyor?

5 buçukta oluyor. 6 diyelim. İmsak kaçta kesiliyor?

Yine 6'da diyelim. 12 saat. 12'yi 3'e bölersek 4 eder. 4, 4 daha 8. 8 saati gecenin ilk 3'te 2'sidir. Geriye kalan 4 saati de son 3'te 1'idir. Yani demek ki saat 2'den 6'ya kadarki zamandır bugünlere göre. Gecenin 3'te 2'si geçip de 3'te 1'i kalınca diyor bu hadîs-i şerifte. Şimdi bu zamanı anladık. Aşağı yukarı Ankara için bu mevsimde 2 ile 6 arasındaki zaman gibi. Bu sırada daha önce nedir? Daha önce Allah kullarına lütfundan, kereminden uyusunlar diye fırsat tanımış. Yatarsın, dinlenirsin. Yatsıyı kıldın, yattın, biraz uykunu aldın. Gecenin üçte biri kaldığı zaman kalksınlar artık diye. O uyuma zamanında değil de uyuyup dinlenmiş olacakları zamanda Allah en yakın semaya iner.

Es-semâi'd-dünyâ demek en yakın semâ demektir. Bu dünyanın etrafında yedi kat semâ olduğunu Kur'an-ı Kerîm bize bildiriyor.

Ve bir âyet-i kerîmesinde de bildiriyor ki:

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ

Ve lekad zeyyenne's-semâe'd-dünyâ bi mesâbîha. (Mülk Suresi 5. Ayet)

En yakın semâyı yıldızlarla donattık. O halde anlaşılıyor ki yıldızların olduğu gök

birinci semâdır. Ne kadar yıldız varsa, ışığı 50 bin yılda gelmiş, 100 bin yılda gelmiş, 1 milyon senede gelmiş, birinci semâdır. Onun arkasından ikinci semâ var, üçüncü semâ var, dördüncü semâ var, beşinci semâ, altıncı semâ, yedinci sema, efendim, kürsü var, arş var, yani çok uzak şeyler var.

Hocam biz onları neden göremiyoruz?

Neden göremiyoruz dersin, Allah Teâlâ Hazretleri öyle bir esrarlı perde germiş ki aramıza, ne kadar çırpınsan göremezsin. En mükemmel aletleri getirsen de göremezsin.

Neden?

Çünkü o kadar uzak yerlerde yıldızlar var ki, o yıldızların ışığı yola çıkmış, yıldırım gibi hızla geliyor bize doğru, bir sene geçiyor, beş sene geçiyor, bin sene geçiyor, efendim yüz bin sene geçiyor, beş milyon sene geçiyor, öyle geliyor bize. Böyle söylüyor yani astronomi âlimleri, öyle yıldızlardan bahsediyorlar ki, ışığı bize beş milyon ışık yılında geliyor diyor. Korkunç mesafeler yani tarifi mümkün olmayan mesafe. Bu ne demek?

Bu şu demektir ki, eğer oradan bir yıldız bize bir ışık göndermişse, yola çıkmış 5 milyon sene önce. Bize gelmiş, biz eğer orada bir ışık

görüyorsak, 5 milyon sene önce yola çıkmış ışık gözümüze geldi de onu görüyoruz. Yani oranın 5 milyon sene önceki halini görüyoruz. Peki daha ötesindeki ışık yeri, oradan ışık daha bize gelmediği için görmüyoruz. E şimdi orada benim gördüğüm şey var mı?

Hayır. O 5 milyon sene önceki ışıktı. Oradan sonra ne değişiklikler olduysa onlar da sonra gelince göreceğiz ne olduğunu.

Demek ki mesafeden dolayı, zamandan ve mekandan dolayı Allah bir perde eylemiş ki bizim o tarafı görmemiz bu dünya gözüyle, bu aletlerle mümkün değil. Ama Allah gösterirse bilmediğimiz usüllerle, kerametle, velayetle ona bir şey diyemeyiz. Yoksa başka türlü bu kainatın öte tarafını göremez ki insan. Bu sebepten göremez. Yani fizik ilmine göre, astronomi ilmine göre göremez. Gördüğü de yeni değildir. Eskimiş şeyi görüyoruz biz. Bayatlamış manzarayı görüyoruz. 5 milyon sene önceki manzarayı görüyoruz. Kim bilir orada şimdi ne var?

İleride göreceğiz. Şimdi en yakın semâ sözünden bunu açtık. *Es-semâi'd-dünyâ*. Allah en yakın semâyâ nüzul eder rahmetiyle. Yani kullarına yaklaşıyor Allah Teâlâ Hazretleri ve

sonra buyurur ki: Kimdir bana dua eden ki, onun duasını kabul edeyim. Şu hale bakın ki biz başka zaman el açarız, Allah Teâlâ Hazretlerine yalvarırız, yakarırız da geceliyin Allah Teâlâ Hazretleri bize talip oluyor. O bize sesleniyor. Hadi dua edin, duanızı kabul edeceğim diye. Çok önemli bir şey yani. Başka zaman senin duanı ya dinler ya dinlemez, ya kabul eder ya kabul etmez. Ama geceliğin o sana müşteri oluyor. O senden istiyor. Hadi dua et diye. Dua et de duanı kabul edeyim diyor üstelik. Hadi dua et deyip bırakmıyor.

Men ze'llezî yed'ûnîestecîbü lehû?

Kimdir dua eden?

Duasını kabul edeyim diyor. O zaman senin hacetin varsa, dileğin varsa, isteğin varsa, gecenin sülüsü ahirini, son üçte birini gözle, o zaman uyan Allah'a ibadet et, dua et, tazarru ve niyaz et.

Men ze'llezî yesteğfirunî eğfiru lehû?

Kimdir benden mağfiret isteyen?

Ki Onu afv u mağfiret edeyim. Demek ki dua etsek duamız kabul olacak, af istesek affolunacağız.

Men zellezî yestekşifü'd-durra ekşifühû?

Kimdir başındaki zararlı işi, musibeti üzerinden def etmemi isteyen ki def edeyim. Demek ki bir sıkıntıya uğramışsan, başına bir dert gelmişse, bir mazarrata maruz kalmışsan, bir musibete uğramışsan, Yâ Rabbi! Beni bundan kurtar, bu mazarratı, musibeti benim üzerimden al desen, alacak. Öyle vaat ediyor.

Men ze'llezî yesterziku erzükuhû?

Kimdir rızık isteyen benden?

Rızıklandırayım. Demek ki fakirlik çekiyorsa, bir şey istiyorsan, rızık istiyorsan, genişlik, bolluk, ferahlık istiyorsan, istediğin zaman Allah Teâlâ Hazretleri ihsan edecek. Ne zamana kadar? Hattâ yenfecira'l-fecru. Fecir doğuncaya kadar, doğu tarafında aydınlık belirinceye kadar, sabahın vakti girinceye kadar. Sabahın vakti girdi mi biter iş. Bu pazar biter. Yani Allah'ın işi, her zaman dilerse kabul eder de, bu müstesna pazar, manevi pazar kapanır.

Bu hadîs-i şeriften bize çıkacak ders nedir?

Bu hadîs-i şeriften bize çıkacak ders, hayatımızı yeniden gözden geçirip planlamaktır. Hayatımızı imana göre yeniden planlayalım. Bu güne göre değil, keyfe göre değil, eğlenceye göre değil, oyuna göre değil, imana göre planlamak gerekirse akşam kılacağız,

yatsıyı kılacağız, hemen yatacağız. Gecenin 3'te 2'sine saati kuracağız. Saat 8.30'a değil, 8'e değil. Tıraş olayım, kahvaltı edeyim, ondan sonra daireye yetişeyim. O başka bir plan. O plan yanlış bir plan, başka bir plan. Eğer ahiretin kârını istiyorsan gecenin 3'te 1'ine kuracaksın. Sahur vaktinden evvele kuracaksın saatini. O vakitte kalkacaksın, abdest alacaksın, dua edeceksin, namaz kılacaksın, yalvaracaksın, yakaracaksın.

Peygamber Efendimize Kur'an-ı Kerîm biliyorsunuz Hira Mağarası'nda inmeye başladı. İlk önce İkra suresinin 5 âyeti inmiş başındaki. Okumaya teşvik ediyor. İnsanoğluna Allah'ın her şeyi öğrettiğini ifade ediyor. Ondan sonraki Müddessir suresi, ondan sonrası Müzemmil suresinin başı. Müzemmil suresinde Allah Teâlâ Hazretleri gece ibadete teşvik ediyor. Peygamber Efendimiz ve ashâb-ı kirâmına emrediyor, geceliğin kalkın, teheccüd kılın, ibadet edin, Kur'an-ı Kerîm okuyun diye. Onlar da çok riayet etmişler bu Kur'an okumaya, ibadet etmeye, gece ibadetine.

Sonra Müzzemmil Suresinin arkasındaki son âyet-i kerîme nazil olmuş.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ
وَوَثْلَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ

İnne rabbeke ya'lemü enneke tekûmü ednâ min sülüseyi'lleyli ve nisfehû ve sülüsehû ve tâîfetün mine'llezîne me'ak. (Müzzemmil Suresi 20. Ayet)

Ey Resûlüm!

Senin Rabbin biliyor ki, sen gecenin yarısında, üçte birinde, üçte ikisinde kalkıyorsun, münasip gelen bir vakitte kalkıyorsun ve seninle beraber müminlerden bir grup da o vaktin kadri kıymetini bildiği için, Allah emretti diye onlar da kalkıp ibadet ediyorlar. Ama önümüzdeki günlerde harpler olabilir, seferler, yolculuklar olabilir, çeşitli şeyler olabilir. Onun için şöyle şöyle hareket edin, gücünüzün yettiği kadar miktarda ibadet edin, hafif ibadet edin, böyle bütün gece uykusuz kalmayın diye bir hafifletme âyeti inmiş. Demek ki önceden çok düşmüşler gece ibadetine, bütün gecelerini öyle niyazla, yalvarmayla, münacatla geçirmeye başlamışlar. Onun üzerine bu ayet-i kerimede hayatın çeşit çeşit işleri, işlemleri var. Yolculuk olabilir, seyahat edebilirsiniz, cihat olabilir, harp

durumu olabilir, Onun için hafifçe yapın diye, bir hafifletme emri gelmiş. Ashâb-ı kirâm da ona uymuşlar.

Onun için bu gece ibadeti fevkalade kıymetlidir. Ashâb-ı kirâmın yaptığı, Peygamber Efendimizin yaptığı bir yaşayış tarzı, ibadet tarzı.

Bu gece ibadetine kendimizi alıştırmalıyız. O vakitlerde kalkmalıyız.

Bir de 20. yüzyılda misal anlatayım ki, Bizim arkadaşlarımızdan birisinin ayağında bir rahatsızlık vardı, Londra'ya gitti. Londra'da işte o ayağı şişiyor, çeşitli tehlikeler olabilirmiş, ölümle de neticelenebilirmiş diye bir profesöre götürmüşler, muayene ettirmişler. Profesör muayene ettikten sonra ayağını, tavsiyelerde bulunmuş. Demiş ki, bütün gece horul horul uyuma yatıp. Gecenin bir bölümünde kalk, dolaş. Soğuk suyla ayağını yıka, elini yüzünü yıka, kan devaran etsin. Yani tıkanıp kalmasın o bacağına hasta kısımlarında, kan devaran etsin. Biraz eğil kalk hareketler yap, kanın devaranını sağlamak için diye böyle tavsiyelerde bulunmuş. Arkadaş bize bunu anlatırken diyor ki, adam diyor İngiliz tabii, Müslümanlıktan haberi yok. Müslüman olsaydı geceliğin

teheccüde kalk diyecekti diyor, bitecekti iş diyor. O ayak hastalığına tedaviyi uzun boyunca söylemesine lüzum yok. Kalk tehec-cüd kıl diyecek. Teheccüde kalktığı zaman uy-kuyu bölmüş oluyor. Yani ayağına kan yığılmıyor. E ayağını soğuk suyla yüzünü elini yıkamış oluyor, kan hareketleniyor. E namaz kılacak 4 rekat, 8 rekat, 10 rekat, 12 rekat eğilip kalkmaktan o hareket edecek. İşte bak şifa. Ruhun de, beden de, aklen de. İnsanın aklı çok. Kuvvetli olur, hafızası kuvvetli olur gece de o vakitte. Hafızlar ekseriyetle hafızlığı, o vakitlerde böyle çalışarak ka-zanmışlardır. Zihin çok açık olur. Hasılı biz de o vakitte, payımızı almaya, ganimetlenmeye çalışalım inşaallah bundan sonra.

Allah Teâlâ Hazretlerine duamızı, ni-yazımızı, yalvarmamızı, yakarmamızı ihmal et-meyelim.

d. Ömrün Hikmeti ve Bereketi

Bundan sonraki hadîs-i şerif. Müjdeli bir hadîs-i şeriftir. Enes İbn Mâlik *radiyallahu anh der.*

إِذَا بَلَغَ الْعَبْدُ أَرْبَعِينَ سَنَةً أَمَنَهُ اللَّهُ مِنَ الْبَلَايَا
الثَّلَاثِ: الْجُنُونِ وَالْجُذَامِ وَالْبَرَصِ فَإِذَا بَلَغَ خَمْسِينَ
سَنَةً خَفَّفَ اللَّهُ عَنْهُ الْحِسَابَ فَإِذَا بَلَغَ سِتِّينَ سَنَةً
رَزَقَهُ اللَّهُ الْإِنَابَةَ إِلَيْهِ لِمَا يُحِبُّ فَإِذَا بَلَغَ سَبْعِينَ
سَنَةً أَحَبَّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ فَإِذَا بَلَغَ ثَمَانِينَ سَنَةً أَثْبَتَ
اللَّهُ لَهُ حَسَنَاتِهِ وَمَحَا سَيِّئَاتِهِ فَإِذَا بَلَغَ تِسْعِينَ سَنَةً
غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ وَشَفَّعَ فِي
أَهْلِ بَيْتِهِ وَنَادَاهُ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ: هَذَا أَسِيرُ اللَّهِ فِي
أَرْضِهِ

İzâ beleğâ'l-abdü erbe'îne seneten. Allah onu üç beladan emniyete alır, kurtarır.

Nedir bu üç bela?

el-cünûni ve'l-cüzâmi ve'l-berasi. Delilik, cüzam dediğimiz hastalık, baras dediğimiz alaca hastalığı.

Delilik, malum aklın gitmesi. Cüzam da ciltte olan bir hastalık ki, kabarıyor kabarıyor cilt. Yani çok fena neticeleri oluyor. Tedavisi mümkün olmuyor. İnsanı bir tarafa koyuyorlar şey yapmasın diye. Bulaşıcı bir hastalık.

Mikrobu da bulaşıcı olduğu için bir kenara ayırıyorlar o hastaları. Baras dediğimiz hastalık da insanın derisinde alacalar oluyor. O alacalar gittikçe açılıyor, sonra yaraya dönüşüyor. Tehlikeli, öldürücü bir hastalık. Bu üç hastalıktan Allah emniyette kılar. Kırka gelmişse bir insan.

Fe izâ beleğa hamsîne seneten. 50 yaşına gelince, *haffefellâhü anhü'l-hisâbe*, Allah ondan hesabı kolaylaştırır. Ağır hesap sormaz, İslâm'da 50 yıl yaşadı diye.

Fe izâ beleğa sittîne seneten. 60 seneye ulaşınca, *razekahüllâhü'l-inâbete ileyhi*, Allah ona Allah'a dönme nimetini ihsan eder. Allah'a yönelme, Allah Teâlâ Hazretleri'ne iltica etme duygusunu ihsan eder. Allah'a dönme. Yalvarıp yakarma, ona tazarru ve niyaz şeyine yöneltir. Limâ yühubbü. Sevdiği için, sevdiği şeylere dönme nimetini ihsan eder.

Fe izâ beleğa seb'îne seneten. 70 yaşına ulaşınca, *ehabbehü ehlü's-semâi*. Semâ halkına onu sevdirebilir. Yani gökteki melekler o 70 yaşına ulaşmış ihtiyarı severler. 70'ine ulaştı, ömrünü İslâm'da bu kadar noktaya getirdi diye.

Fe izâ beleğa semâniîne seneten. 80 yaşına ulaştığı zaman, *esbetellâhü lehü*

hasenâtihi, Allah onun iyiliklerini, sevaplarını tespit eder, kötülüklerini siler defterinden. 80'ine ulaştı mı günahlarını siler. Defterinde sabit tutmaz. O defter kıyamet gününde açılacak, hesaba konulacak olan defterden günahları siler Allah. Günah ortada kalmaz.

Fe izâ beleğa tis'îne seneten. 90 yaşına ulaştığı zaman ise, *ğâferallâhü lehû mâ tekaddeme min zenbihî ve mâ teeħhara.* Allah onun geçmiş ve gelecek günahlarını, evvelki sonraki günahlarını bağışlar. Günah bırakmaz.

Ve şefeea fî ehli beytihi. Ailesi halkı için ona şefaathakı ihsan eder. Kulum sen 90'a erdin, hadi bakalım ailenden kimleri dilersen onları al kurtar. Onlara şefaathakı selahiyeti verdim sana diye başka ev halkından öteki şahıslara da şefaathakı etmek, onları cehennemden, azaptan kurtarmak hakkını, selahiyetini ihsan eder.

Ve nâdâhü münâdin mine's-semâi: Hâzâ esîrullâhi fî erdihî. Gökten bir münâdi seslenir ki, bu Allah'ın yeryüzünde esiridir. Yani onun müstesna kuludur diye öyle bir rütbe ihsan eder Allah Teâlâ Hazretleri.

Bundan ne çıkıyor ki: Bir insan İslâm'da ömür alıp ilerlerse derece derece her ulaştığı

mertebede çeşitli iltifatlara, çeşitli mazhariyetlere eriyor.

Allah Teâlâ Hazretleri bizlere hayırlı uzun ömürler ihsan eylesin.

Şu hadîs-i şerif'te vaad edilen neticelere bizleri vasıl eylesin. Günahlarımızı affedilmiş eylesin. Ehli beytimize, yakınlarımıza şefaathakkını cümlemize ihsan eylesin.

e. Ağaç Yaş İken Eğilir

Diğer hadîs-i şerîf:

إِذَا بَلَغَ الْغُلَامُ سَبْعَ سِنِينَ فَأَمْرُوهُ بِالصَّلَاةِ فَإِذَا بَلَغَ
عَشْرًا فَاضْرِبُوهُ عَلَيْهَا

İzâ beleğa'l-ğulâmü seb'a sinîne fe'mürûhü bi's-salâti, fe izâ beleğa 'aşran fe'dribûhü aleyhâ.

Bu hadîs-i şerif çocuk terbiyesiyle ilgilidir. Çocuk 7 yaşına ulaştığı zaman, erkek çocuk 7 yaşına ulaştığı zaman ona namaz kılmayı emredin. Gel oğlum bakalım. Dur şuraya yanıma. Kıl namazını öğleyi kıldın mı, ikindiye kıldın mı gibi onun namazıyla ilgileneceksiniz, ve namazı emredeceksiniz. Daha çocuktur, küçüktür, ilkokulu bitirmedi, dersini yapsın. Dersini daha güzel yapar. Elhamdülillah. Hep mekteplerde okuduk. Hiçbir namaz, hiçbir ibadet, hiçbir

dünya işine mani değildir. Daha güzel yapılmasına sebeptir. 7 yaşında, yani ilkokula vardığın zamandan itibaren 5 vakit namazını takip edeceksin çocuğun. Biraz büyüsün dersin çok geç kalırsın. İlkokul bitti mi geçmiş ola. Söylersin söylersin dinlemez. Senin yanında kılsa sen olmadığın zaman kılmaz. Bu işin tayı yedi yaşı.

Yedi yaşına geldi mi çocuk az çok Allah'ı bilir, günahı sevabı bilir, iyiyi kötüyü az çok ayırır. Ona daha o taze fidana, yeni yeni yetişmekte olan duyguları, görgüleri, teşekkür etmekte olan o çocuğa namazı emredeceksin. Namazın bir mecburiyet olduğunu bilecek. Günün belirli zamanlarında Allah Teâlâ Hazretlerinin huzuruna çıkma şerefini tanıyacak. Öyle çıkmaya başlayacak. Eski büyüklerden birisi namaz kılarmış. Geceleri ağlaya sızlyla, yana yakıla ibadet edermiş. Küçücük yavru yeğeni de gelir bakarmış, dayı ne yapıyorsun diye. O da onun çenesine okşayıp işte Allah'a ibadet ediyorum, zikrediyorum, tesbih ediyorum falan deyince, demiş ki hadi sen de şu sözleri söyle bakalım günde on defa diye. Birkaç söz tavsiye etmiş ona. Allah benim yanımdadır, Allah benim yaptığımı görüyor, Allah Teâlâ Hazretleri her yerde hazır ve nazırdır

diye. Bunları on defa söyle falan diye çocuğa küçük yaşta öğretmiş. Çocuk sonradan büyük evliyâullah'tan bir kimse oluyor, böyle kıymetli kitaplar yazıyor. Küçükten olur o. Allah beni görüyor, Allah beni görüyor, Allah beni görüyor, Allah beni görüyor diye düşünün düşünün, söyleye söyleye o çocuğun içine yerleşir. Bir günah yapacağı zaman, hırsızlığa elini uzatacağı zaman, arsızlığa yürüyeceği zaman, Allah beni görüyor sözü onun karşısına çıkar.

Onun için çocuklarımıza küçükten sahip olacağız. 20 yaşına geldi, kazık kadar oldu, hâlâ şöyle yapıyor, böyle yapıyor, sözümü dinlemiyor. Geçmiş vakti. Ağaç yaşken eğilirdi, sen ona o zaman hiç güzel şeyleri öğretmenin dünyadan haberi yok. Bak dün akşam anlattılar, bizim hocalarımızdan, meşhur bir kimşenin çocuğunu okumuş, hakim olmuş ama babası meşayihden kıymetli bir kimse, kendisi içki içiyormuş. Ya bak babası nerede, evlat nerede, hangi yolda?

Keşke şey yapmasaydı yani, ne olacak?

Dünya mevkii, hakimliği, şusu busu onu kurtarmayacak ki ahirette.

Bunu niçin söyledim?

Şu bakımdan söylüyorum ki, dikkat etmezsek yani babasının hocalığı bile para etmiyor. Çocuk yoldan, raydan çıkabiliyor. Kim içkiyi içmeyi doğru gösterebilir?

Yani hele bir müslüman nasıl tasvip eder içkiyi?

Tasvip etmez ama bak çıkmış yoldan, kaybedilmiş. E sen kaybedildikten sonra yani bir evladın kaybından daha büyük bir zarar olur mu?

Beslemişsin, küçükken zahmetini çekmişsin, altını temizlemişsin, sütünü vermişsin, hastalığıyla meşgul olmuşsun, büyütmüşsün, yetişkin bir adam, götürüp küfre teslim etmişsin. Kâfirin eline vermişsin, o da şimdi kâfirlere hizmet ediyor, şeytana hizmet ediyor. Nefse hizmet ediyor.

Olur mu?

En büyük kayıp. Onu kendi yolunda yetiştirecektin. Kendi yolunda yetiştirecektin, müslümanlığa hâdim olacaktın, İslâm'a bağlı olacaktın. Aman evlatlarımıza çok dikkat edelim. Evlat yetiştirmek en önemli iştir. Maaşımızın büyük işini evlat yetiştirmeye harcayalım. Hayırlı evlat yetiştirmeye harcayalım. Dinini, diyanetini öğretmeye harcayalım.

Çünkü o hayırlı ibadet yaptıkça onun sevabı bize verilecek. En büyük sermaye.

f. Mütevazı Yaşamın Önemi

إِذَا بَنَى الرَّجُلُ سَبْعَةَ أَوْ تِسْعَةَ أذْرُعٍ نَادَاهُ مُنَادٍ مِنَ
السَّمَاءِ: أَيَنْ تَذْهَبُ بِهِ يَا أَفْسَقَ الْفَاسِقِينَ؟

İzâ bene'r-racülü seb'ate ev tis'ate ezru'in, nâdâhü münâdin mine's-semâi: Eyne tezhebü bihî yâ efseka'l-fâsikîn?

Hazreti Enes *radıyallâhu anh'de* rivayet edilmiş. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki, bir kişi yedi yahut dokuz zira boyunda yaptı mı binasını, zira şöyle arşın mı diyoruz yani o boy, 7 veya 9 arşınlık yaptı mı binasını, yani yükseltmeye başladı mı binasını, gökten bir münadiye ona seslenir. Bunu nereye götüreceksin ey fâsıkların en fâsığı diye. Böyle diyor hadîs-i şerif.

Bu ve buna benzer hadîs-i şeriflerden bizim Peygamber Efendimizin kanaatini doğru olarak öğrenmemiz, dinimizin hükmünü doğru olarak öğrenmemiz mümkün oluyor. Bizim dinimiz manevi hususlara daha çok değer vermeyi, mütevazı olmayı tavsiye ediyor bize. Parayı taşta toprağa yatırmayı tasvip etmiyor. Vakti evi, binayı süslemekle, yükseltmekle,

geçirmekle harcamayı doğru görmüyor dinimiz. Bizim dinimiz daha önemli şeylerle bizi meşgul etmek istiyor.

Onun için böyle tefâhür maksadıyla, övülmek maksadıyla, ihtiyaçtan fazla yüksek binalar, işte benim binam onunkinden daha yüksek, daha şanlı, şerefli, şöyledir, böyledir filan gibi şeyler yapılmasını tasvip etmemiş Peygamber Efendimiz. İbn Ömer *radıyallahu anh* çitin duvarlarını çamurla sıvıyormuş da, yanından geçerken ne yapıyorsun, ömür daha gelip geçici, başına birdenbire ölüm geliverir, bununla uğraşmasan filan diye Ona da tavsiye ettiği böyle rivayet edilir. Bundan çıkacak ders nedir?

Bir insan kendi başını sokacak bir eve sahip olmalı, ihtiyacını gidermeli, ama onu öyle köşkler, mermerler, süsler, ziynetlerle artık çığırından çıkartmamalı. Yani ihtiyaç kadar şey yapmalı, ihtiyaçtan öteye. Adam 700 bilmem kaç metrekare villa yapmış, mermerini İtalya'dan getirmiş. Başına çalınısın o mermer.

Türkiye'de mermer mi yok?

Sonra ne lüzum var?

Sonra 700 metrekare ne demek?

Benim bahçem kadar yani, şu şeyin mescidin olduğu, şu iki binanın olduğu yer kadar 700 metrekare alanı var. At mı koşturacaksın içinde?

O kadar yapmış.

Demek ki insan parayı kazandıkça işin hududu olmuyor. Ölçüyü kaçırıyor insan. Cebimde para var, sana ne diyor insan. Parayı harcıyor o yollara ama başka yerlere harcayacaktı. Allah'ın rızası başka yerde. Övünmekte, süste, ziynette değil. Ha evim geniş olsun, dostları toplayayım, ziyafet çekeyim, salonumuzda efendim oturulsun, ibadet edilsin, ilim öğrenilsin, ilim öğretilsin. Eh iyi niyetle ziyarı yok ama öteki işlerde dünyevi maksatlarla öyle yalılar, köşkler, saraylar onları pek tasvip etmemiş bizim büyüklerimiz, bizim dinimiz, peygamberimiz uygun görmemiş. Onu yapacağına insan, ahirette köşk yapmaya gayret etmeli. Cennette köşk yapmaya çalışmalı insan.

g. Azalarımızın Şahitliği ve Tövbe Etmek

إِذَا تَابَ الْعَبْدُ أَنَسَى اللَّهُ الْحَفْظَةَ ذُنُوبَهُ وَأَنَسَى ذَلِكَ
جَوَارِحَهُ وَمَعَالِمَهُ مِنَ الْأَرْضِ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَلَيْسَ
عَلَيْهِ شَاهِدٌ مِنَ اللَّهِ بِذَنْبٍ.

İzâ tâbe'l-abdü ense'llâhü'l-hafezate zünûbehû, ve ensâ zâlike cevârihahû ve me'âlimehû mine'l-erdi, hattâ yelkallâhe ve leyse aleyhi şâhidün minâllâhi bi zenbin.

Enes İbn Mâlik *radiyallahu anh'ten* yine. Malum, her zaman Yâsin suresini okursunuz, okuruz. Tabi manasını bilsek daha iyi olur. Son-
dan bir evvelki sayfasında buyuruluyor ki:

وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

Ve teşhedü ercülühüm bimâ kânû yeksibûn. (Yâsîn Suresi 65. Ayet)

Yani insanın azaları, elleri, ayakları ahirette kendi aleyhine şahitlik yapacak. Yani insan yaptığı günahları, kusurları Allah'tan saklamaya güç yetiremeyecek, mümkün değil saklaması. Yâ Rabbi! Ben yapmadım demek olmaz. Kendisi söylemezse elini, ayağını, gözünü, kulağını Allah söylettirecek, şahitlik yaptırarak. Hatta onlar şaşıracaklarmış böyle,

bu nasıl oluyor falan diye. Hatta azalarına diyeceklermiş ki:

لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا

Lime şehidtü'm 'aleynâ. (Fussilet Suresi 21. Ayet)

Niye bizim aleyhimize şahitlik yaptınız?

قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ

Kâlû entakane'llâhu'llezî entaka külle şey'in.

Her şeye dil veren, konuşturan Allah bizi söylettirdi.

Bizim elimizde mi şahitlik yapmamak?

Diyecek. Bu gibi hadîslerden anlıyoruz ki ahirette büyük bir hesap var. Bir mahkeme var, şahitler var. Bu şahitlerin arasında insanın eli ayağı, gözü kulağı da var. Kendi aza ve cevahili de var.

Şimdi böyle amma bu hadîs-i şerifte bak Peygamber Efendimiz bize müjdelemiş ki:

إِذَا تَابَ الْعَبْدُ مِنْ ذُنُوبِهِ أَنْسَى اللَّهُ حَفْظَتَهُ ذُنُوبَهُ

وَأَنْسَى ذَلِكَ جَوَارِحَهُ وَمَعَالِمَهُ مِنَ الْأَرْضِ حَتَّى

يَلْقَى اللّٰهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَيْسَ عَلَيْهِ شَاهِدٌ مِنَ اللّٰهِ

بِذَنْبٍ

İzâ tâbe'l-abdü. Kul tevbe ederse. *Ensellâhü'l-hafezate zünûbehû.* Allah günahları yazan meleklerle günahları yazmayı unutturur. Tevbe ederse. Allah unutturur. Veyahut ense Allâh diye de okuyabiliriz. Arapça müsaittir. Allah tehir ettirir. Yani yaptırtmaz o işi, o melaklere. Yazdırtmaz günahlarını. Demek ki insan tevbe etti mi günahları yazılmıyor deftere. Sonra.

Ve ensâ zâlike cevârihahû. Azalarına da unutturur.

Ve me'âlimehû mine'l-erdi. Yeryüzündeki alametlere, o hangi muhitte yapılmışsa, kimler, ağaçlar, taşlar, binalar, duvarlar neler görmüşse o yaptığı fezâhatı, kötülüğü onlara da unutturur tevbe etmişse.

Hattâ yelkallâhe. Böylece o kişi Allah Teâlâ Hazretlerine mülâkî olur.

Ve leyse aleyhi şâhidün minâllâhi bi zenbin. Onun üzerinde Allah'a kendi aleyhinde şahitlik edecek hiçbir şahit olmaz bir vaziyette ulaşır diyor. Demek ki o âyeti bilen bu hadîsi de bilsin. Yâsin'i okuyan, Yâsin'in o âyetini

bilen, bu hadîsi de bilsin ki, tevbe edince Allah lütfediyor, affediyor günahları. Ey günahlarla kendisine haksızlık etmiş, kendisini tehlikeye düşürmüş kullar! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah günahları afv-u mağfiret eder. Kul tevbe etti mi Allah günahını siler. El-hamdülillah. Benim günahım ne kadar çok olsa, Allah'ın rahmeti benim günahımdan kat kat fazla olduğu için affediyor işte, bağışlıyor. Buradan çıkan ders nedir?

Buradan çıkan ders şudur ki, yapmış olduğumuz günahlardan dolayı ümitsizliğe düşmeyeceğiz. Eyvah mahvoldum. Mutlaka ben cehenneme gelirim bu yaptığım işlerden dolayı. Allah bana affetmez.

Yok.

Affını mağfiretini nasip etmez.

Yok.

Öyle bir şey düşünme. Allah Teâlâ Hazretleri sen canı gönülden tevbe edersen onu siler, unutturur, yazmaz ve seni affeder. Tevbe nedir yalnız?

Burada mühim olan, *izâ tâbe'l-abdü*. Kul tevbe ettiği zaman diye başlıyor. Tevbe dediğimiz nedir? Tevbe hak yola dönüş demektir. Yani tövbe Yâ Rabbi! demekle insan tövbe

etmiş olmaz. Hele hele aklında o günaha yine devam etmek niyeti varken tevbe Yâ Rabbi! derse alay etmiş gibi de olur. Yaptığı günaha pişman olacak. İçi yanacak, ciğeri yanacak. Ne ettim Yâ Rabbi?

Gene ne yaptım?

Bak dayanamadım, beceremedim, tutamadım kendimi de yaptım. Ne kötü insanım diye pişmanlık duyacak. Bir daha yapmamaya azm-ü, cezm-ü kastedecek?

Bir daha mı?

Tövbeler tövbesi, katiyen yapmam diyecek ama yapsa bile yani yapmam diyecek. İleride yine düşer, hata eder, yine o hatayı işlemiş olabilir. O ayrı ama yapmamaya azmedecek tövbe ettiği zaman. Günahına nadim olacak, pişman olacak, bir daha yapmama azmedecek, kati bir niyetle dönüş yapacak. Bir hadîs-i şerif daha okuyalım. Sayfayı tamamlayalım.

h. Kötülükten Allah'a Sığınmak

إِذَا تَخَوَّفَ أَحَدُكُمْ السُّلْطَانَ فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ رَبَّ
السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ كُنْ لِي جَارًا
مِنْ شَرِّ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ وَشَرِّ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ أَنْ يَفْرُطَ
عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

*İzâ tehavvefe ehadükümü's-sültânü fe'l-
yekul: Allâhümme rabbe's-semâvâti's-seb'i,
ve rabbe'l-arşî'l-azîmi, kün lî câran min şerri
fûlâni'bni fûlânin, ve şerri'l-insi ve'l-cinni, en
yefruta aleyye ehadün minhüm. Azze câruke,
ve celle senâüke, ve lâ ilâhe ğayruke.*

Bir kimse bir güç, kuvvet, saltanat, iktidar sahibinden korkarsa, ondan yana bir korkusu olursa, çağırılmış sultan, şah, padişah neyse cellata teslim etme ihtimali var. Al bunu kes kafasını diyebilir. Hapse tıkabilir. Kırbaç vurdurabilir. Korkuyor böyle bir durumu varsa bir insanın, böyle bir sultandan, güç kuvvet sahibinden yana. O zaman şu duayı etsin diyor Peygamber Efendimiz. Demin okuduğum duayı tarif ediyor. Biz hem bir daha okuyalım hem manasını söyleyelim.

Allâhümme. Ey benim Allahım!

Allâhümme rabbe's-semâvâti's-seb'l, ve rabbe'l-arşı'l-azîm. Ey yedi semânın sahibi arş-ı azimin sahibi olan Allah!

Kün lî câran min şerri fülâni'bni fülânin. Şu falanca oğlu filanca isimli şu hükümdarın şerrinden beni koru, kurtarıcı ol, kurtar.

Ve şerri'l-insi ve'l-cinni. Daha benim bilmediğim, görmediğim cinlerin ve diğer insanların şerrinden de beni koru, kurtar. Hıfz-ı himaye et.

Ve etbaihim. Onlara tabi olanların da şerlerinden beni kurtar.

En yefruta aleyye ehadün. Bana bir haksızlık yapıp, bir taşkınlık yapıp da beni zulme uğratmasınlar, benim başıma dert açmasınlar. Ondan sana sığınırım, sen beni kurtarıcı ol. *En yefruta aleyye ehadün minhüm.* Onlardan birisi bana herhangi bir şekilde zarar vermesin.

Azze câruke. Senin sana sığınan insanı kurtarman katîdir. Sana sığınan insan aziz olur, kurtulur.

Ve celle senâüke. Senin senân-ı methin yücedir, yüksektir. Her türlü kemâl ile muttasılsın. *Ve lâ ilâhe ğayruke.* Senden gayri bir

mabud, bir ilah, güç kuvvet sahibi yoktur. Sen ne dilerse o olur manasına.

Allâhümme rabbe's-semâvâti's-seb'i, ve rabbe'l-arşı'l-azîmi, kün lî câran min şerri fülâni'bni fülânin, ve şerri'l-insi ve'l-cinni, en yefruta aleyye ehadün minhüm. Azze câruke, ve celle senâüke, ve lâ ilâhe ğayruke.

Allah Teâlâ Hazretleri bizleri de, bildiğimiz bilmediğimiz her şer sahibinin şerrinden hıfz-ı himaye eylesin... Kendi emanında, civarında eylesin bizleri... İki cihanın tehlikelerinden bizleri azat eyleyip, iki cihanın bildiğimiz bilmediğimiz hayırlarına nail eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l besmele.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

04.12.1982

Özelif Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ